

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Олександр ОСАУЛЕНКО

29 травня 2025 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ З ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ**
для здобуття освітнього ступеня магістра
на основі НРК 6 та НРК 7

Затверджено Вченою радою НАСОА

Протокол від 29.05 2025 року № 11

Київ – 2025

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Зміст програми фахового іспиту з обліку та фінансів.....	4
1. Фінансова звітність підприємств за НП(С)БО.....	4
2. Фінансовий аналіз.....	5
3. Оподаткування.....	6
4. Бюджетна та податкова система.....	8
5. Фінансовий облік за НП(С)БО.....	9
6. Управлінський облік.....	11
7. Фінанси підприємств.....	12
8. Банківська справа та страхування.....	14
Критерії оцінювання фахового іспиту з обліку та фінансів для здобуття освітнього ступеня магістра.....	16

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового іспиту з обліку та фінансів при вступі на навчання для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» за спеціальностями D1 «Облік і оподаткування», D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» розроблена відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2025 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України №168 від 10 лютого 2025 року та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 лютого 2025 року за №15/41360, Положення про приймальну комісію Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Мета фахового іспиту – визначення рівня теоретичних знань та практичних навичок вступників, яких вони набули під час навчання за освітнім ступенем бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) та формування рейтингового списку і конкурсного відбору вступників на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальностями D1 «Облік і оподаткування», D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» в межах ліцензованого обсягу.

Завданням фахового іспиту з обліку та фінансів є виявлення у вступників фундаментальних, професійно-орієнтованих знань та умінь, здатності вирішувати типові професійні завдання, передбачені програмою вступу.

Програма фахового іспиту з обліку та фінансів включає матеріали з наступних дисциплін:

1. Фінансова звітність підприємств за НП(С)БО.
2. Фінансовий аналіз.
3. Оподаткування.
4. Бюджетна та податкова система.
5. Фінансовий облік за НП(С)БО.
6. Управлінський облік.
7. Фінанси підприємств.
8. Банківська справа та страхування.

Фаховий іспит з обліку та фінансів проходить у письмовій формі та містить завдання відповідно до Програми предметного тесту з обліку та фінансів єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України №154 від 11 лютого 2022 року.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ІСПИТУ З ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

1. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ЗА НП(С)БО

Загальні вимоги до фінансової звітності. Регулювання фінансової звітності в Україні. Мета та склад фінансової звітності. Якісні характеристики та принципи підготовки фінансової звітності.

Баланс (Звіт про фінансовий стан). Призначення балансу та його структура. Актив балансу. Визначення, оцінка та класифікація активів. Особливості оцінки та розкриття в балансі необоротних активів. Склад, оцінка та відображення в балансі оборотних активів. Характеристика статей власного капіталу та порядок їх відображення в балансі. Визначення, оцінка та класифікація зобов'язань. Особливості оцінки та розкриття в балансі довгострокових зобов'язань. Склад поточних зобов'язань та відображення їх у балансі.

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід). Загальна характеристика Звіту про фінансові результати. Визнання, класифікація та оцінка доходів і витрат у Звіті про фінансові результати. Визначення чистого прибутку (збитку) звітного періоду. Визначення економічних елементів операційних витрат. Розрахунок прибутку на акцію.

Звіт про рух грошових коштів.

Список рекомендованих джерел:

1. Іванчук Н. В. Звітність підприємств: навч. посіб. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.
2. Мельник С.І., Горбан І.М., Марушко Н.С. Фінансовий облік і звітність: навч. посіб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. №73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. №628. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13#Text>
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. №39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність за сегментами»: Наказ Міністерства фінансів України від 19.05.2005 р. №412. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-05#Text>

7. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996-14. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

8. Сторожук Т. М., Дружинська Н. С. Звітність підприємства: навч. посіб. Державний податковий університет. Ірпінь, 2024. 660 с.

2. ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

Сутність та інформаційне забезпечення фінансового аналізу. Сутність і завдання фінансового аналізу. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу. Види фінансового аналізу.

Аналіз активів підприємства. Економічна сутність і структура активів підприємства. Аналіз динаміки складу і структури активів підприємства. Аналіз складу і структури необоротних активів підприємства. Аналіз складу і структури оборотних активів. Аналіз запасів підприємства. Аналіз дебіторської заборгованості.

Аналіз джерел формування капіталу підприємства. Економічна сутність і структура джерел формування капіталу підприємства. Аналіз динаміки складу і структури джерел фінансових ресурсів. Аналіз складу і структури власного капіталу підприємства. Аналіз складу і структури поточних зобов'язань.

Аналіз ліквідності і платоспроможності. Сутність платоспроможності і ліквідності та їх значення. Класифікація активів за ступенем ліквідності та пасивів за терміновістю погашення. Показники ліквідності та їх економічна інтерпретація. Методика розрахунку показників ліквідності та їх аналіз.

Аналіз фінансової стійкості. Сутність фінансової стійкості. Фактори впливу на фінансову стійкість. Методика розрахунку та аналіз відносних показників фінансової стійкості.

Аналіз фінансових результатів і рентабельності діяльності підприємства. Економічна сутність і види фінансових результатів. Горизонтальний аналіз формування фінансових результатів. Методика розрахунку показників рентабельності та їх аналіз.

Аналіз ймовірності банкрутства підприємства. Поняття та види банкрутства підприємства. Причини банкрутства. Методи діагностики банкрутства (моделі Альтмана, Тафлера) та інтерпретація її результатів.

Список рекомендованих джерел:

1. Гайбура Ю.А. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Кам'янець-Подільський: ПДАТУ, 2021. 176 с.

2. Дропа Я. Б. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 238 с.

3. Єпіфанова І.Ю., Джеджула В.В. Фінансовий аналіз та звітність: електронний практикум; 2-ге вид., доп. Вінниця: ВНТУ, 2022. 144 с.

4. Магопець О.А., Шалімова Н.С., Черновол О.М. Фінансовий аналіз: видання 2-ге випр. і допов. Кропивницький: ЦНТУ. 2022 р. 230 с.
5. Марусяк Н. Л. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 172 с.
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. №73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
7. Приймак С.В. Фінансовий аналіз. Практикум : навч. посіб. Львів, 2021. 264 с.

3. ОПОДАТКУВАННЯ

Основи оподаткування суб'єктів господарювання в Україні. Сутність і суспільне призначення податків. Поняття податку та збору. Функції податків. Їх сутність та особливості прояву. Загальнодержавні податки і збори та їх характеристика. Місцеві податки і збори та їх характеристика. Елементи, що визначаються під час встановлення податків, та їх характеристика. Види систем оподаткування: загальна і спрощена.

Платники податків, їх права і обов'язки. Види та характеристика платників податків. Права та обов'язки платників податків.

Податок на доходи фізичних осіб та військовий збір. Платники податку на доходи фізичних осіб. Податкові агенти. Об'єкт та база оподаткування податком на доходи фізичних осіб. Ставки податку на доходи фізичних осіб. Платники, об'єкти та база оподаткування військовим збором. Ставки військового збору та порядок його розрахунку.

Загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Платники, об'єкти та база оподаткування єдиним соціальним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Ставки ЄСВ, особливості їх застосування. Терміни сплати та подання звітності з ЄСВ.

Екологічний податок. Сутність та значення екологічного податку. Платники, податкові агенти, об'єкт, ставка і база оподаткування екологічного податку.

Акцизний податок і мито. Платники, об'єкти та база оподаткування акцизним податком. Підакцизні товари та ставки. Види, платники та об'єкт оподаткування митом, порядок його сплати. Державне мито та порядок його справляння.

Рентна плата. Склад рентної плати. Платники, об'єкт, база, ставки оподаткування за рентною платою (водних та лісових ресурсів).

Місцеві податки і збори. Склад місцевих податків та зборів. Платники, об'єкт, база оподаткування та ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортного податку та земельного податку. Платники, об'єкт, база, ставки оподаткування та строки подачі звітності і сплати туристичного збору.

Податок на додану вартість. Сутність податку на додану вартість та його

платники. Об'єкт оподаткування податком на додану вартість. Операції, які звільнені та не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість. База оподаткування та ставки податку на додану вартість. Порядок визначення суми податку на додану вартість, що підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету або відшкодуванню з бюджету.

Спрощена система оподаткування. Сутність та значення спрощеної системи оподаткування малого підприємництва. Групи платників єдиного податку та їх порівняльна характеристика. Ставки єдиного податку. Податкові (звітні) періоди для суб'єктів підприємницької діяльності, які обрали спрощену систему оподаткування. Умови і порядок переходу на спрощену систему оподаткування для юридичних осіб.

Податок на прибуток підприємства. Сутність та значення податку на прибуток підприємства, його законодавче регулювання. Платники податку на прибуток підприємства: юридичні особи - резиденти, нерезиденти, особливі платники податку на прибуток. Об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємства. Ставки податку на прибуток та порядок його обчислення. Порядок розрахунку фінансового результату до оподаткування та податку на прибуток підприємства. Звільнення від оподаткування податком на прибуток підприємства. Порядок розрахунку амортизації основних засобів або нематеріальних активів для визначення об'єкта оподаткування згідно з ПКУ.

Адміністрування податків, зборів, платежів. Податкова звітність. Податкові консультації. Способи здійснення податкового контролю. Види податкових перевірок. Податковий борг і порядок його погашення.

Відповідальність платників податків. Види відповідальності платника податку за порушення податкового законодавства. Умови притягнення до фінансової відповідальності згідно з Порядком накладення штрафів за порушення законодавства про працю та зайнятість населення. Пеня, її сутність. Види штрафних санкцій за порушення податкового законодавства.

Список рекомендованих джерел:

1. Андрущенко В., Тучак Т. Податкова система: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 416 с.
2. Біляк Ю. В., Тітенко З. М. Податкова система: навч. посіб. Київ: НУБіП України, 2021. 633 с.
3. Крисоватий А. І., Панасюк В. М., Мельничук І. В. Основи обліку і оподаткування: підручник (е-видання). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 565 с.
4. Кузь В.І. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.
5. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г., Терлецька В. О. Митна справа: підручн. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 240 с.
6. Оподаткування суб'єктів підприємництва: навч. посіб. (у схемах). 2-е

вид., перероб. та доп. / Т. М. Остапенко, О. М. Кубецька, І. В. Кононова та ін.; ред. Н.І. Верхоглядова. Дніпро: ДДУВС, 2023. 196 с.

7. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. №2755–VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

8. Самусевич Я.В., Височина А.В. Податкове планування та основи податкової оптимізації: навч. посіб. Суми: Сумський державний університет, 2021. 344 с.

9. Томнюк Т. Л. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.

4. БЮДЖЕТНА ТА ПОДАТКОВА СИСТЕМА

Сутність, призначення і роль бюджету держави. Соціально-економічна сутність, призначення та роль бюджету. Складові частини бюджету.

Бюджетна політика держави. Економічна сутність, складові та види бюджетної політики.

Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування. Сутність бюджетного дефіциту та профіциту бюджету. Причини виникнення, види бюджетного дефіциту. Джерела фінансування бюджетного дефіциту. Види державного та місцевого боргу.

Бюджетна система та засади її побудови. Поняття та склад бюджетної системи України. Принципи побудови бюджетної системи (єдності, збалансованості, самостійності, обґрунтованості, ефективності та результативності, цільового використання коштів, публічності та прозорості). Бюджетна класифікація та її складові.

Бюджетний процес: теоретичні та організаційні засади. Учасники бюджетного процесу та характеристика їхніх функцій. Організація контролю за дотриманням бюджетного законодавства Рахунковою палатою України, Державною аудиторською службою України.

Система доходів бюджету. Склад та види доходів Державного бюджету України. Склад та види доходів місцевих бюджетів.

Система видатків бюджету. Склад та види видатків Державного бюджету України. Склад та види видатки місцевих бюджетів. Кошторис бюджетної установи: зміст та структура.

Податкова система України. Податкова політика: сутність в системі державного регулювання економіки. Стратегія і тактика податкової політики. Оцінка рівня податкового навантаження на макро- і мікрорівнях. Завдання, цілі та основні принципи податкової політики в Україні. Структура податкової системи. Функції, права та обов'язки контролюючих органів у сфері оподаткування.

Список рекомендованих джерел:

1. Біляк Ю. В., Тітенко З. М. Податкова система: навч. посіб. Київ: НУБіП

України, 2021. 633 с.

2. Бюджетна система: навч. посіб. / Н.І. Климаш, К.В. Багацька, Н.І. Дем'яненко та ін.; за заг. ред. Т.А. Говорушко. Львів «Магнолія 2006», 2024. 296 с.

3. Бюджетна система: підручник / за ред. В.Г. Дем'янишина, О.П. Кириленко, З.М. Лободіної. Тернопіль: Західноукраїнський національний ун-т., 2020. 624 с.

4. Бюджетний кодекс України від 08 липня 2010 р. №2456-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

5. Кузь В.І. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.

6. Томнюк Т. Л. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.

5. ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК ЗА НП(С)БО

Загальнотеоретичні основи фінансового обліку. Сутність та завдання фінансового обліку. Характеристика видів обліку. Предмет та об'єкти фінансового обліку. Метод фінансового обліку (сутність та складові елементи: документація, інвентаризація, оцінка, калькуляція, рахунки, подвійний запис, баланс, звітність). Облікова політика підприємства.

Облік грошових коштів. Облік готівки в касі підприємства. Облік грошових коштів на рахунках в банках.

Облік дебіторської заборгованості та резерву сумнівних боргів. Облік довгострокової дебіторської заборгованості. Облік поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги. Порядок визначення та облік резерву сумнівних боргів. Облік поточної дебіторської заборгованості за розрахунками з підзвітними особами. Облік поточної дебіторської заборгованості за розрахунками з різними дебіторами.

Облік основних засобів, інших необоротних матеріальних та нематеріальних активів. Облік основних засобів. Методи нарахування та облік амортизації основних засобів. Облік інших необоротних матеріальних активів. Облік нематеріальних активів.

Облік фінансових інвестицій. Облік довгострокових фінансових інвестицій. Облік поточних фінансових інвестицій.

Облік запасів. Методи оцінки запасів у разі їх вибуття. Облік виробничих запасів. Облік товарів.

Облік витрат виробництва та виходу продукції. Облік витрат основного виробництва та собівартості випуску готової продукції (робіт, послуг). Облік готової продукції.

Облік довгострокових зобов'язань. Облік довгострокових кредитів банку. Облік цільового фінансування.

Облік поточних зобов'язань. Облік короткострокових кредитів банків.

Облік поточних зобов'язань за товари, роботи, послуги. Облік поточних зобов'язань за розрахунками з оплати праці. Облік поточних зобов'язань за розрахунками з бюджетом (ПДВ, податок на прибуток, ПДФО, військовий збір). Облік поточних зобов'язань за розрахунками зі страхування (ЄСВ).

Облік доходів, витрат і фінансових результатів. Визнання та класифікація доходів і витрат. Облік доходів за видами діяльності. Облік витрат діяльності підприємства. Облік фінансових результатів діяльності.

Облік власного капіталу. Облік зареєстрованого та неоплаченого капіталу. Облік резервного капіталу. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків).

Список рекомендованих джерел:

1. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / В.М. Краєвський, О.П. Колісник, Н.В. Гуріна та ін. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 388 с.
2. Гордієнко Н. І. Фінансовий облік: навч. посіб.; 3-тє вид., перероб. і допов. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 288 с.
3. Давидюк Т.В. Облік, аудит і оподаткування: теорія та практика: навч. посіб. Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків, 2021. 607 с.
4. Крупка Я. Д. Фінансовий облік : підручн.; 3-тє вид., доп. та перероб. / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, П. Н. Денчук та ін.. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 488 с.
5. Мельник С.І., Горбан І.М., Марушко Н.С. Фінансовий облік і звітність: навч. посіб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.
6. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996-14. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
7. Рязанова Н. О. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посіб. Старобільськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2022. 287 с.
8. Фінансовий облік: навч. посіб. / В.М. Краєвський, О.П. Колісник, Н.В. Гуріна та ін. Ірпінь : Державний податковий університет, 2022. 616 с.

6. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК

Сутність управлінського обліку. Завдання управлінського обліку в системі менеджменту.

Види інформації для цілей прийняття рішень користувачами (історична і прогнозна, фінансова і управлінська інформація).

Класифікація і аналіз поведінки витрат. Класифікація витрат для цілей: оцінки запасів і визначення фінансового результату (витрати на продукцію і витрати періоду, прямі і непрямі витрати, основні і накладні витрати); прийняття управлінських рішень (змінні і постійні витрати, релевантні і нерелевантні витрати, дійсні, альтернативні і диференціальні витрати); контролю

(контрольовані і неконтрольовані витрати). Аналіз поведінки витрат. Змінні і постійні витрати, умовно-змінні і умовно-постійні витрати.

Системи калькулювання за методами повних і змінних витрат. Цілі і сутність калькулювання витрат. Калькулювання собівартості за методом повних витрат і методом змінних витрат.

Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності і прибутку (CVP-аналіз). Мета і методи CVP-аналізу. Розрахунок і інтерпретація точки беззбитковості в натуральних одиницях і вартісному вимірі для одного виду продукту (товару, роботи, послуги). Розрахунок і інтерпретація обсягу діяльності в натуральних одиницях і вартісному вимірі для отримання цільового прибутку для одного виду продукту (товару, роботи, послуги).

Бюджетування на підприємстві. Сутність бюджетування, його організація на підприємстві. Види і послідовність складання бюджетів. Зміст операційних і фінансових бюджетів і порядок їх складання (бюджет продаж, бюджет виробництва, бюджет використання матеріалів і закупівель, бюджет заробітної плати, бюджет загальновиробничих витрат, бюджет адміністративних і збутових витрат, бюджет руху грошових коштів, бюджет інвестицій).

Облік витрат за центрами відповідальності. Сутність центрів відповідальності. Види центрів відповідальності: центри витрат, центри прибутку і центри інвестицій. Оцінка ефективності результатів діяльності підрозділів за допомогою показників «рентабельність інвестицій» (ROI) і «залишковий дохід».

Список рекомендованих джерел:

1. Гриценко Л. Л., Дейнека О. В., Боярко І.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ: КНУ, Університетська книга, 2023. 285 с.
2. Гуцаленко Л., Колеснікова О., Лепетан І., Марчук У., Мельникова Л. Управлінський облік: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури. 2020. 370 с.
3. Задорожний З.-М.В., Муравський В.В., Семанюк В.З., Омецінська І.Я. Управлінський облік: навч. посіб. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2023. 293 с.
4. Задорожний З.-М.В., Омецінська І.Я., Богуцька Л.Т. Управлінський облік: приклади, задачі, тести: навч. посіб. 2-ге вид., доп. і перероб. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2020. 211 с.
5. Управлінський облік: навч. посіб. / за ред. Ю.А. Маначинської. Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ. Чернівці, 2022. 230 с.
6. Управлінський облік: підручн. / О. В. Фоміна, О. А. Мошковська, О. О. Августова та ін.; за заг. ред. О. В. Фоміної. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 228 с.
7. Управлінський облік: підручн. / Г.О. Партин, А.Г. Загородній,

7. ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА

Основи фінансів підприємств. Сутність фінансів підприємств. Фінансові ресурси (кошти) підприємств. Сутність фінансової діяльності підприємства.

Грошовий оборот, грошові розрахунки підприємств. Грошовий оборот і система розрахунків підприємства. Безготівкові розрахунки. Готівкові розрахунки. Форми безготівкових розрахунків і платіжні документи. Порядок розрахунків платіжними дорученнями. Порядок розрахунків платіжними вимогами. Використання акредитивної форми розрахунків (види: підтверджений, непідтверджений, відзивний, безвідзивний. Порядок платежів за акредитивом). Розрахунки з використанням векселів (простий, переказний, доходний, дисконтний, облік, продаж векселів).

Грошові потоки підприємства. Сутність грошових потоків підприємства. Класифікація грошових потоків (за видами діяльності, вхідний/вихідний). Чисті грошові потоки від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності: форми розрахунку та напрями використання. Дисконтування грошових потоків. Ставка дисконтування.

Формування та розподіл прибутку. Економічний зміст та види прибутку підприємства (EBITDA, EBIT, чистий прибуток). Собівартість та її вплив на прибуток. Формування та розподіл прибутку підприємства.

Необоротні активи підприємства. Економічна сутність і призначення необоротних активів. Основні засоби підприємства, їх сутність та характеристика. Знос і амортизація основних засобів. Нематеріальні активи підприємства: поняття та класифікація. Амортизація нематеріальних активів. Методи оцінки інвестицій (методи NPV, IRR, період окупності). Види довгострокових фінансових інвестицій (пайові та боргові цінні папери).

Оборотні активи підприємств. Сутність оборотних активів у господарській діяльності підприємств. Класифікація оборотних активів. Сутність та порядок визначення тривалості виробничого, операційного та фінансового циклу підприємства.

Капітал підприємства та його формування. Капітал як базова категорія фінансів підприємства (власний, залучений та позиковий капітал). Джерела формування та способи залучення капіталу (зареєстрований капітал, банківські кредити, корпоративні облігації, кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, кредиторська заборгованість за розрахунками). Комерційний кредит як спосіб залучення позикового капіталу. Короткострокове фінансування підприємств на основі використання факторингу.

Список рекомендованих джерел:

1. Гаватюк Л. С. Фінанси підприємств у схемах і таблицях: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 111 с.
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Гриценко Л. Л., Дейнека О. В., Боярко І.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ: КНУ, Університетська книга, 2023. 285 с.
4. Курило О. Б., Бондаренко Л. П., Вівчар О.Й, Чубка О.М. Фінанси підприємств: підручн. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
5. Нікола С. О. Фінанси підприємств: навч. посіб. Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. 206 с.
6. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України від 30.10.1996 р. №448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80#Text>
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2023 р. №755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
8. Про фінансові послуги та фінансові компанії : Закон України від 14.12.2021 р. №1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>
9. Фінанси підприємства: підручн. / Т.О. Ставерська та ін. Харків: Іванченко І. С., 2024. 907 с.

8. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Гроші та кредит у ринковій економіці. Сутність і функції грошей. Формування пропозиції грошей. Грошова маса та її показники. Сутність інфляції та її види. Валютний курс. Види валютних курсів (офіційний, плаваючий, фіксований).

Структура банківської системи України. Національний банк України (НБУ) та комерційні банки. Статус НБУ, його завдання та функції (забезпечення стабільності грошової одиниці України, кредитор останньої інстанції для банків, регулювання діяльності платіжних систем та систем розрахунків в Україні, банківське регулювання та нагляд). Структура банківської системи. Класифікація банків (банки з державною участю, банки іноземних банківських груп, банки з приватним капіталом, системно важливі банки). Формування та реалізація грошово-кредитної політики. Облікова ставка НБУ та її застосування у визначенні вартості кредитних ресурсів.

Емісія грошей та регулювання готівкового грошового обігу. Повноваження НБУ як емісійного центру готівкового обігу (право емісії грошових знаків, встановлення правил визначення платіжності банкнот і монет, забезпечення підтримання готівкової грошової маси в належному стані). Роль

НБУ в регулюванні готівкового грошового обігу. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, його статус, функції та завдання.

Комерційні банки в банківській системі України. Основні банківські операції: кредитні, депозитні, розрахунково-касові. Доходи (процентний, непроцентний) та витрати банку. Фінансовий результат банку та його розрахунок.

Операції банків з формування власного капіталу. Сутність, структура і порядок формування власного капіталу банків. Роль резервів і фондів у формуванні капіталу банків.

Операції банків із залучення та запозичення коштів. Види вкладів (строкові, до запитання). Механізм нарахування відсотків (прості та складні відсотки).

Кредитні операції банків. Сутність і функції кредиту. Форми кредиту та його види. Принципи кредитування (поверненість, строковість, платність, цільове використання, забезпеченість). Сутність, класифікація та порядок надання банківських кредитів (довгострокові, короткострокові). Факторинг, овердрафт як форми кредитування.

Види операцій банків з цінними паперами (емісійні, посередницькі, інвестиційні).

Страховання. Сутність та класифікація страхування. Функції, принципи страхування. Класи страхування та їх сутність. Страховий ринок та суб'єкти страхування. Страхова премія, страхова сума та страхове відшкодування, умовна та безумовна страхова франшиза.

Список рекомендованих джерел:

1. Банківська система: навч. посіб. / Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.
2. Банківська справа: навч. посіб. / О.М. Колодізев, О.М. Рац, С.М. Киркач, К.М. Азізова. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 347 с.
3. Гладчук О.М., Ткачук І.Я., Харабара В.М. Банківські операції: в схемах, таблицях, коментарях: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 208 с.
4. Журавка О. С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування: навч. посіб. Суми: Сумський державний університет, 2020. 319 с.
5. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування: навч. посіб. Кропивницький: ІПІ «Ексклюзив Систем», 2022. 307с.
6. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. №2121-ІІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
7. Про валюту і валютні операції : Закон України 21.06.2018 р. №2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>

8. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. №679XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>

9. Про платіжні послуги : Закон України від 01.04.2023 р. №1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#n2>

10. Про страхування : Закон України від 18 лист. 2021 р. № 1909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1909-IX?msclkid=76cc49d6b5ac11ec81%20de9b33d00654e1#top>

11. Сосновська О.О. Страхування: навч. посіб. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.

12. Терещенко Т. Є., Заволока Л. О., Пономарьова О. Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях): навч. посіб. Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2020. 220 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ З ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА

Фаховий іспит – форма вступного випробування для вступу на основі НРК6 або НРК7, яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Фаховий іспит з обліку та фінансів проводиться у строки та згідно з Правилами прийому на навчання до Національної академії статистики, обліку та аудиту для здобуття вищої освіти у 2025 році.

Структура екзаменаційного білета фахового іспиту з обліку та фінансів:

- теоретичні питання;
- тестові завдання;
- практичне завдання (практична ситуація).

Критерії оцінювання фахового іспиту з обліку та фінансів

Вид завдання	Кількість завдань у білеті	Кількість балів за правильну відповідь на 1 завдання	Максимальна кількість балів за виконання завдання
Теоретичне питання	3	40	120 (3×40)
Тестове завдання	3	10	30 (3×10)
Практичне завдання (практична ситуація)	1	50	50 (1×50)
Всього			200

Максимальна кількість балів, яку може набрати вступник за результатами фахового іспиту з обліку та фінансів становить 200 балів.

Особи, які отримали менше ніж 100 балів, до наступних випробувань не допускаються та участі у конкурсі не беруть.